

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

היסטוריה

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

- ענה על שאלה אחת מן הפרק השני – חובה
 - בחר בשניים מן הפרקים: הראשון, השלישי, הרביעי,
 - וענה על שאלה אחת בכל פרק שבחרת.
- 34 נקודות – (34×1) – 66 נקודות – (33×2) – סך הכול 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (33 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים – ראשית הדרך עד 1920

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 1–3.

1. הלאומיות

- א. הצג את המאפיינים המלכדים את בני אותו הלאום. (15 נקודות)
- ב. הסבר את ההשפעה של המהפכה התעשייתית על הצמיחה של התנועות הלאומיות באירופה, והצג שני גורמים נוספים שהשפיעו על צמיחתן. (18 נקודות)

2. תוכנית בזל, תוכנית אוגנדה

- א. מהי תוכנית בזל (מטרה ואמצעים), ומהי החשיבות שלה? (17 נקודות)
- ב. מהו ההבדל העיקרי בין תוכנית בזל ובין תוכנית אוגנדה?
הסבר מדוע תמך הרצל בתוכנית אוגנדה.
(16 נקודות)

3. הצהרת בלפור

- א. הצג את התוכן של הצהרת בלפור, והסבר קושי (בעיה) אחד בנוסח ההצהרה. (17 נקודות)
- ב. הסבר שני אינטרסים של בריטניה במתן הצהרת בלפור. (16 נקודות)

פרק שני (34 נקודות)

תקופה שנייה: הנאצים, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מן השאלות 4–7 (חובה).

4. המשטר הנאצי בגרמניה (1933–1939)

- א. הצג אחד מצעדים אלה: "ליל הסכינים הארוכות" או חוק ההסמכה. הסבר כיצד עזר הצעד שהצגת לחיזוק "עקרון המנהיג" באידאולוגיה הנאצית. (16 נקודות)
- ב. הצג שני צעדים שנקט השלטון הנאצי בגרמניה כדי להפריד בין גרמנים ובין יהודים, והסבר את העיקרון באידאולוגיה הנאצית שצעדים אלה חיזקו. (18 נקודות)

5. "קידוש החיים" והמרד בגטאות

- א. הסבר את רעיון "קידוש החיים", והצג שני ביטויים של רעיון זה בגטאות. (17 נקודות)
- ב. הסבר מדוע התחיל המרד בגטאות רק בשנת 1942?
- הצג שתי מטרות של המורדים. (17 נקודות)

6. "הסדר החדש", לוחמים יהודים

- א. הסבר את רעיון "הסדר החדש" שרצו הנאצים להנהיג באירופה. הצג שני צעדים שעשו הנאצים כדי לקדם את "הסדר החדש". (19 נקודות)
- ב. הצג שתי סיבות להצטרפות של לוחמים יהודים לצבאות של בעלות הברית במלחמת העולם השנייה. (15 נקודות)

7. "הפתרון הסופי" והיחס אל היהודים בארצות הכיבוש הנאצי

- א. הסבר שתי סיבות לרצח ההמוני של היהודים עם פלישת גרמניה לברית המועצות. (17 נקודות)
- ב. מה הם התנאים לקבל את התואר "חסידי אומות העולם"?
- בחר באחד מ"חסידי אומות העולם" שלמדת עליו, ותאר את פעולותיו. (17 נקודות)

פרק שלישי (33 נקודות)

תקופה שלישית: בונים את מדינת ישראל

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 8–10.

8. שאלת ארץ-ישראל באו"ם

- א. הסבר שני גורמים שהשפיעו על בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לדיון באו"ם. (16 נקודות)
- ב. – הצג את עיקרי החלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947.
- מה הייתה התגובה של היהודים על החלטה זו, ומה הייתה התגובה של הערבים בארץ-ישראל על החלטה זו? (17 נקודות)

9. מלחמת העצמאות

- א. הסבר שני קשיים של היישוב היהודי בשלב הראשון של מלחמת העצמאות (מ-30/11/47 עד 14/5/48). (15 נקודות)
- ב. – מדוע פלשו מדינות ערב למדינת ישראל במאי 1948? הבא שתי סיבות.
- הסבר שני גורמים לניצחון של ישראל במלחמה. (18 נקודות)

10. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים

א. הסבר שלושה מן הקשיים שהיו למדינת ישראל בקליטה של העלייה הגדולה, מייד לאחר הקמת המדינה.

(17 נקודות)

ב. לפניך קריקטורה (איור) של פרידל שטרן משנות החמישים של המאה ה-20.

(קווים לשנת ה-50 – לקט קריקטורות, יד בן-צבי ומרכז ההסברה של משרד החינוך, 1998, עמ' 9)

– מה הייתה תפיסת "כור ההיתוך"?

– הסבר כיצד הקריקטורה מבטאת את תפיסת "כור ההיתוך" בשנות החמישים והשישים במדינת ישראל (1948–1968).

(16 נקודות)

פרק רביעי (33 נקודות)

תקופה רביעית: מדינת ישראל במזרח התיכון – סוגיות נבחרות

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 11–14.

11. היחס של החברה הישראלית כלפי השואה

א. תאר את היחס של החברה הישראלית כלפי השואה עד משפט אייכמן, והסבר שני גורמים ליחס זה. (17 נקודות)

ב. בשנות השישים והשבעים היו שינויים ביחס של החברה הישראלית כלפי ניצולי השואה. הצג שני שינויים, והסבר מה גרם לאחד מן השינויים האלה. (16 נקודות)

12. מלחמת ששת הימים (1967)

א. הסבר שניים מן הגורמים למלחמת ששת הימים. (16 נקודות)

ב. הסבר את ההשפעה של מלחמת ששת הימים על מדינת ישראל בתחום החברתי-הפוליטי, ואת ההשפעה של מלחמה זו על מדינות ערב. (17 נקודות)

13. מלחמת יום הכיפורים (1973)

א. הסבר שניים מן הגורמים למלחמת יום הכיפורים. (16 נקודות)

ב. הסבר את ההשפעה של מלחמת יום הכיפורים על מדינת ישראל בתחום החברתי-הפוליטי, ואת ההשפעה של מלחמה זו על מדינות ערב. (17 נקודות)

14. עלייה וקליטה בשלושים השנים האחרונות של המאה ה־20

א. הסבר שלוש סיבות לעלייה למדינת ישראל בשלושים השנים האחרונות של המאה ה־20. (15 נקודות)

ב. הסבר שלוש קשיים של העולים למדינת ישראל בתקופה זו. הצג תרומה אחת של העולים למדינת ישראל בתקופה זו. (18 נקודות)

בהצלחה!